

Program 2020-2021

Højskoleforeningen Varnæs-Bovrup

i samarbejde med Folkeuniversitetet

www.hoejskoleforeningenvb.dk

I foråret 2020 mistede vi et medlem af bestyrelsen, idet Anne Marie Enderlein den 3. april døde efter nogen tids sygdom. Anne Marie var et skattet medlem af foreningen.

I bestyrelsen bidrog hun på fornem vis i diskussionerne og bragte nye perspektiver ind - blandt andet ud fra hendes mange års erfaring fra sundhedsvæsenet og som ekstern lektor ved SDU. Vi blev altid klogere af Anne Maries etiske refleksioner og hendes helt særlige fornemmelse for menneskelivets udfordringer og måden at møde medgang og modgang på.

Anne Marie var et fint, lyttende og givende menneske, som det altid var berigende at møde. Vi vil savne hende både fagligt og menneskeligt. Æret være hendes minde.

Sæson 2020 - 2021

Sidste sæson blev afsluttet brat, da corona og COVID19 lukkede Danmark ned i marts. Et enkelt foredrag blev aflyst samt udflugten til Danfoss og Grundlovsmødet. Dertil kommer, at vi måtte udsætte generalforsamlingen for foråret 2020, så der i det foreliggende program er to generalforsamlinger, en ved sæsonens start og en ved dens slutning, se side 11.

Vi har haft et nemt valg, da vi skulle findes udflugtsmål. Danfoss museet bliver det. Og Grundlovsmødet er også et fast punkt i vores program, så vi er i det foreliggende program oppe på 14 programpunkter.

Emnerne for foredragene spænder vidt. Fra samfund til sproget, film og musik. Fra det abstrakte til det konkrete. Ikke blot skal vi høre om musik, men vi skal også synge sammen. Mennesket kan kede sig og det kan ikke leve uden sine bakterier, der aldrig keder sig.

Den sønderjyske historie er i centrum igennem hele dette jubilæumsår, og også dér byder vi på en lokal vinkel med forankring i europæisk krig.

Vel mødt!

Arrangementer

Tirsdag 25. august 2020 kl. 18.30

Biograftur: "Onkel"

Filmen "Onkel" vises i Kinorama Aabenraa tirsdag den 25. august kl. 18:30. Billetprisen er kr. 80. Billetterne købes på Kinoramas hjemmeside: www.kinorama.dk

I 2019 vandt "Onkel" Tokyo Sakura Grand Prix og i 2020 Bodilprisen for Bedste manuskript.

Som optakt til instruktøren Frelle Petersens besøg den 3. september i Højskoleforeningen. Se filmen eller se den igen!

Torsdag den 3. september 2020 kl. 19.00

Frelle Petersen: Rejsen med "Onkel"

Den sønderjyske film "Onkel" (2019) er blevet en stor succes hos både anmeldere og publikum og høster også stor anerkendelse i udlandet. Den satte gang i debatten om danske dialekter og om hvorvidt de er ved at gå tabt i nutidens Danmark.

Denne aften kan du møde den sønderjyske filmskaber Frelle Petersen til et foredrag, hvor han fortæller om sin rejse med filmen. En film der blev skabt med lille budget, men med stor passion og som endte med at blive en af årets mest omtalte film.

Frelle fortæller om den stædige tilblivelse, der rummer masser af humoristiske øjeblikke. Mødet med en anden kultur, der ikke kunne få nok af Sønderjylland. Og med erfaringen og oplevelsen fra "Onkel", kommer Frelle med sit bud på hvorfor film er en vigtig del af vores kultur.

Onsdag 30. september 2020 kl. 19.00

Kristian Bøcker: Kunsten at kede sig

"Intelligente mennesker keder sig aldrig", siger man. Men det passer ikke; de fleste af os kan sagtens kede os alligevel! Men hvad vil det egentlig sige at kede sig? Hvorfor har de fleste af os det svært med kedsomheden og skynder os væk fra den? Og hvad mister vi, hvis ikke vi tør tage ophold i kedsomheden? I skolen, i familien, i samfundet?

Kristian Bøcker er sognepræst i Jelling siden 2013. Har tidligere været højskolelærer, seminarielærer og viceforstander på Brandbjerg Højskole. Stifter og redaktør af Hyrdebrevet Søndag Morgen, der kan læses på kirke.dk og som på en mere underholdende vis kommenterer dansk teologi og kirkeliv.

Søndag 18. oktober 2020 kl. 19.30

Fællesarrangement med Sundeved Efterskole og Højskoleforeningen Varnæs – Bovrup

En sang – og foredragsaften med fokus på den kommende udgave af Højskolesangbogen. Arrangementet holdes på Sundeved Efterskole. (Følg skiltene!)

Højskolesangbogen har altid spillet en væsentlig rolle i den danske sangtradition. Den har formået at fastholde sin position, fordi dens indhold er ændret i takt med samfundsudvikling fra landbrugssamfund, over industrisamfundet til vor tids senmoderne samfund. 19. udgave af Højskolesangbogen skal udkomme i november 2020.

Denne aften vil Rasmus Skov Borring, pianist, komponist og projektleder i Højskolernes Forening og Mette Sanggaard Schultz, forstander på Ollerup Efterskole og medlem af redaktionsudvalget for 19. udgave af Højskolesangbogen fortælle om udvalgets arbejde og om nogle af de tanker og overvejelser, der har været igennem de seneste par år.

Mandag 2. november 2020 kl. 19.00

Carsten Jensen: Den danske velfærdsstat – fra lidenhed og ligestilling til coronakrise

Vi sejler op ad åen og sikken fest. Vi danskere er alle i samme båd; få har for meget og færre for lidt, og alle har ret til en fed velfærd. Det er næsten for godt til at være sandt, og det er det også. For glansbilledet af den danske velfærdsstat krakelerer, når Carsten Jensen, skattebetalt velfærdsekspert ved Aarhus Universitet, sætter den under lup: Vi elsker godt nok velfærd og åbner gerne pengepungen for at få endnu mere. Men netop kun af den velfærd, vi selv bruger. Alle dem, der ikke abonnerer på villa, Volvo og vovhund, kan sejle deres egen sø. Foredraget kommer bredt rundt om den danske velfærdsstat lige fra lidenhed og ligestilling til coronakrise.

Carsten Jensen er professor ved Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet og bl.a. forfatter til bogen Velfærd fra serien Tænkepauser, Aarhus Universitetsforlag.

Onsdag den 25. november 2020 kl. 19.00

Mette Frisk: Korruption

Danmark er i nutiden blandt verdens mindst korrupte lande, men den lave grad af korruption, som vi kender i Danmark og de øvrige nordiske lande, er en undtagelse på verdensplan. Brugen af korrupte metoder er altså det normale globalt set. At Danmark allerede i midten af 1800-tallet formåede at minimere korruptionen, har haft en afgørende betydning for muligheden for at etablere velfærdsstaten. Men hvorfor er det, at der i Danmark kom fokus på problematikken omkring korruptionens skadelige virkninger allerede i slutningen af 1600-tallet, og hvad har man gjort siden for at bekæmpe det?

Mette Frisk Jensen, ph.d., er ansat på Historisk Afdeling på Aarhus Universitet, hvor hun er leder af danmarkshistorien.dk. Hun er bl.a. forfatter til bogen Korruption fra serien Tænkepauser, Aarhus Universitetsforlag.

Onsdag den 27. januar 2021 kl. 19.00

Neal Ashley Conrad: “Nobody Wins Unless Everybody Wins”

Neal Ashley Conrad har tidligere gæstet Højskoleforeningen til et velbesøgt foredrag om Leonard Cohen, hvor mange udtrykte ønske om at Neal kom tilbage. Og det gør han nu. Denne gang handler det om den amerikanske og i hele verden elskede Bruce Springsteen – også kendt under kaldenavnet The Boss – der i år kan fejre sit 55-års jubilæum som udøvende musiker. Siden gennembruddet *Born to Run* i 1975 har The Boss skrevet tekster og musik til sit band, E Street Band, og turneret verden rundt og modtaget talrige priser.

I aftenens foredrag præsenteres vi for Bruce Springsteens rockhumanisme og cinematografiske storytelling. Foredraget er krydret med glimt fra koncerter, interviews og radioindslag.

Som optakt til foredraget kan man lytte til podcastserien om Bruce med titlen: Loose Ends på Heartbeats.dk eller læse bogen Floden og essaysamlingen Tidligere, et andet sted, begge forfattet af aftenens foredragsholder.

Torsdag den 25. februar 2021 kl. 19.00

Johs. Nørregaard Frandsen: Kovendinger – Liv i sproget

Der er liv i sproget! Det bevæger sig, det knirker og knager, det forarger, irriterer og skaber modsætninger, men det forløser også og så danner det fællesskaber. Sproget, det daglige, talte og skrevne dansk, er i stadig udvikling. Ord, vendinger og begreber opstår, andre forgår. Ord importeres, fordrejes og slides op. I foredraget gives eksempler på sprogets skønne og skæve liv, ligesom vi vil diskutere forholdet mellem sprog, historie, identitet og selvbilleder. Det vil ske i afslappet form med plads til spidse bemærkninger og humoristiske eksempler fra den magiske kuffert, vi kalder det danske sprog. I foredraget trækker Nørregaard Frandsen blandt andet på bogen *Kovendinger. Liv i sproget* fra Kristeligt Dagblads Forlag 2016.

Johs. Nørregaard Frandsen, f. 1950, er opvokset på en gård og arbejdede oprindeligt på landet. Blev siden professor i dansk litteratur- og kulturhistorie ved Syddansk Universitet og leder af H.C. Andersen Centret. Har udgivet en lang række bøger og artikler om litteratur, kulturhistorie, sprog og folkeoplysning.

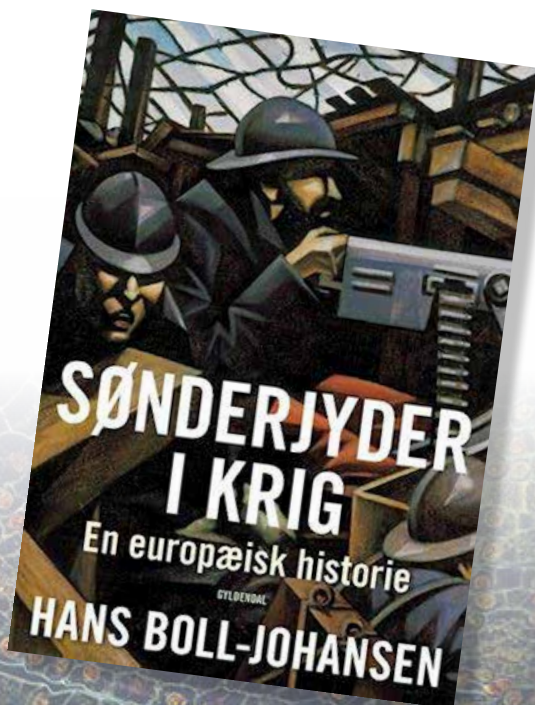
Onsdag den 17. marts 2021 kl. 19.00

Hans Boll-Johansen: Krigens væsen

Hans Boll-Johansens foredrag tager udgangspunkt i sin bog *Sønderjyder i krig*. En europæisk historie, hvor han følger Kresten Andresen fra Ullerup, som faldt i slaget ved Somme i 1916. Perspektivet i alle bogens kapitler er krigens væsen, set fra den menige soldats, generalens, politikerens og civilbefolkningens vinkel. Forfatteren vil i foredraget desuden reflektere over hvordan man – hundrede år efter – gør krigens afsavn og lidelser nærværende for senere generationer. Det er nemt at sige: "I skal ikke blive glemt." Men hvordan lever man op til det løfte? I muligt omfang vil erindringsstof fra Varnæs-Bovrup blive inddraget i foredraget.

Hans Boll-Johansen trækker i *Sønderjyder i krig* på egne erfaringer som sønderjyde, som soldat (kaptajn af reserven) og som franskyndig (tidligere docent ved Københavns Universitet i fransk). Forfatteren udgav i 2015 *Danskerpak* og *Tyskerpak*, en erindringsbog om konfrontationen mellem dansk og tysk i Aabenraa efter Anden Verdenskrig.

Torsdag den 15. april 2021 kl. 19.00

Peder Worning: Bakterier, tarmflora og sundhed

Der er bakterier alle vegne, hvor der er liv på denne klode, og de er helt uundværlige for livets fortsatte beståen; uden bakterier ville naturens kredsløb gå i stå, og livet på Jorden ville dø ud. Samtidig er de årsag til nogle af de frygteligste sygdomme, vi kender til: Pest, kolera, tuberkulose, spedalskhed, tyfus, difteri, stivkrampe, lungebetændelse og syfilis, for blot at nævne nogle få. Men selvom listen kan forekomme skræmmende, så er de sygdomsfremkaldende en sjældenhed blandt bakterier; der er langt flere bakterier, som er nyttige for os.

Det gælder i særlig grad de bakterier, som lever naturligt på vores krop; de beskytter os mod de farlige bakterier ved at optage pladsen og udskille kemiske forbindelser, som de skadelige bakterier ikke kan tåle. I vores tarm er der flere bakterieceller end der er menneskeceller i hele vores krop. De har en meget stor betydning for vores fordøjelse og for vores sundhed helt generelt. De er med til at opdrage vores immunsystem og har betydning for udvikling af allergi og autoimmune sygdomme, herunder leddegigt, og den nyeste forskning tyder på, at de også påvirker vores bevidsthed.

Hver gang vi tager antibiotika, skader vi både de farlige bakterier og vores naturlige flora, og så bliver vi mere modtagelige over for infektionssygdomme efter en antibiotikakur, fordi den naturlige bakterieflora er blevet svækket. Hvilken betydning har bakterier for vores sundhed? Hvordan er vores organisme udviklet sammen med dem? Hvordan vi kan bruge bakterier til at bekæmpe sygdomme?

Peder Worning arbejder som forsker med DNA-analyse af resistente bakterier på Klinisk Mikrobiologisk Afdeling, Hvidovre Hospital. Peder Worning har bl.a. skrevet den populærvidenskabelige bog om bakterier: Der er flere bakterier i et gram lort end der er mennesker i hele verden (2014).

Onsdag den 26. maj 2021 kl. 16.30

Aftenudflugt til Danfoss Museet

Programmet på Danfoss bliver

- Introduktion til Danfoss historie og nye udvikling
- Rundvisning i Danfoss Museet i to grupper
- Rundvisning i Bittens have
- Tur til udsigtsområdet på toppen af Danfoss administrationsbygning og Mads Clausens kontor

Afsluttende bliver der kaffe og kage på Nørreherredhus i Nordborg.

Hvis vi skal nå at besøge toppen af Danfoss bygningen forudsætter det, at vi har næsten 3 timer til rådighed. Turen starter derfor kl. 16:30 fra Varnæs og Bovrup. Hjemkomst 22:15 – 22:30.

Prisen for turen vil blive 200 kr. pr. deltager, inklusive bustransport og kaffe.

Flere oplysninger vil følge i løbet af foråret.

Turen arrangeres i samarbejde med Historisk Sogneforening for Bovrup-Varnæs.

Lørdag den 5. juni 2021 kl. 14.00

Højskoleforeningen holder sammen med Varnæs-Bovrup Borgerlaug det traditionelle grundlovsmøde ved Varnæsvig.

Årets taler er Simon Faber, der er leder af Sekretariatet for Genforeningen 2020 og tidligere overborgmester i Flensborg (SSV) samt cand. mag. i musik og tysk.

Efterfølgende vil der være et sangarrangement med fællessang fra Højskolesangbogen. (Flere oplysninger følger.)

Onsdag den 26. august 2020 kl. 19.00

Højskoleforeningen Varnæs-Bovrup indkalder til udskudt generalforsamling

Der er generalforsamling i Højskoleforeningen Varnæs-Bovrup den 26. august 2020 kl. 19.00 i Konfirmandstuen, Varnæsvej 700 i Varnæs. Det er til erstatning for den oprindelige planlagte generalforsamling i foråret 2020, der blev aflyst pga. Corona-virus.

Dagsordenen er i henhold til vedtægterne. Dertil kommer der i år forslag til ændringer af vedtægterne. Man kan orientere sig på foreningens hjemmeside www.hoejskoleforeningenvb.dk

Alle er velkomne!

Onsdag den 24. marts 2021 kl. 19.00

Højskoleforeningen Varnæs-Bovrup indkalder til ordinær generalforsamling

Der er generalforsamling i Højskoleforeningen Varnæs-Bovrup den 24. marts kl. 19 i Konfirmandstuen, Varnæsvej 700 i Varnæs.

Dagsordenen er i henhold til vedtægterne. Man kan orientere sig på foreningens hjemmeside www.hoejskoleforeningenvb.dk

Alle er velkomne!

Aktivitetsoversigt

2020

Tirsdag	25.08.	Filmen "Onkel"	Kinorama Aabenraa
Onsdag	26.08.	Generalforsamling	
Torsdag	03.09.	Frelle Petersen	Rejsen med "Onkel"
Onsdag	30.09.	Kristian Bøcker	Kunsten at kede sig
Søndag	18.10.	Sang – og foredragsaften	Sundeved Efterskole
Mandag	02.11.	Carsten Jensen	Den danske velfærdsstat
Onsdag	25.11.	Mette Frisk	Korruption

2021

Onsdag	27.01.	Neal Ashley Conrad	Bruce Springsteen
Torsdag	25.02.	Johs. Nørregaard Frandsen	Kovendinger – Liv i sproget
Onsdag	17.03.	Hans Boll-Johansen	Krigens væsen
Onsdag	24.03.	Generalforsamling	
Torsdag	15.04.	Peder Worning	Bakterier, tarmflora og sundhed
Onsdag	26.05.	Aftenudflugt til Danfoss Museet	
Lørdag	05.06.	Grundlovs møde	

Praktiske oplysninger

**Møderne holdes i Konfirmandstuen, Varnæs Præstegård,
Varnæsvej 700, 6200 Aabenraa.**

Medlemskab kan betales ved foredragene eller til kontonummer: 8060 1797675.

Kontakt: Jens Grønbæk, tlf. 20 10 27 72, mail: info@hoejskoleforeningenvb.dk

Medlemsskab	50 kr. pr. person
Entre ved foredrag	75 kr. for medlemmer / 100 kr. for ikke-medlemmer
Kaffe og brød	inkluderet i prisen

Alle foredrag er udarbejdet i henhold til Folkeuniversitetets betingelser for at yde tilskud. De støttes desuden af Varnæs Sogns Menighedsråd og Danfoss. Højskoleforeningen er udnævnt som arrangør i videnskabsfestivalen Forskningens Døgn.

Bestyrelsen for Højskoleforeningen Varnæs Bovrup

Formand	Jens Grønbæk
Næstformand	Benedicta Pécseli
Kasserer	Peter Højer
Bestyrelsesmedlem	Ole Søjberg
Bestyrelsesmedlem	Vagn Lind

I øvrigt henvises til foreningens hjemmeside

www.hoejskoleforeningenvb.dk

eller på Facebook Højskoleforeningen Varnæs-Bovrup